

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра економіки підприємства та інвестицій
Matey Bel University in Banska Bystrica (Словаччина)
Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza (Польща)
New Horizons Relocation Ltd British Council accredited agency (Велика Британія)
Ukrainian Women Organization of O. Basarab (Канада)
ІТ компанія SoftServe (Україна)
Інститут регіональних досліджень НАН України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Київський національний економічний університет
Фінансовий портал ІНВЕСТИЦІЇ орг.

***Матеріали IV Міжнародної науково-практичної
конференції (Львів, 18–19 травня 2017 р.)***

*До 200-ліття Національного університету
“Львівська політехніка”*

***Проблеми формування та розвитку інноваційної
інфраструктури: виклики постіндустріальної
економіки***

Львів
Видавництво Львівської політехніки
2017

УДК: 330.341.1:316.324.8] (063)

П 781

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції “Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: виклики постіндустріальної економіки”, Львів, 18–19 травня 2017 р. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).

ISBN 978-966-941-053-5

У збірнику висвітлюються проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури в Україні. Розглядаються вимоги, реалії та можливості інноваційної інфраструктури на національному та регіональних рівнях. Подаються дослідження щодо вирішення проблем розвитку інноваційного середовища та використання міжнародного досвіду і співпраці у розвитку інноваційної інфраструктури, проблеми формування конкурентного фахівця для постіндустріальної економіки.

УДК: 330.341.1:316.324.8] (063)

***Матеріали подано в авторській редакції
Відповідальний за випуск професор Козик В. В.***

***Висловлюємо подяку всім спонсорам за сприяння
в організації та проведенні конференції***

ISBN 978-966-941-053-5

© Національний університет
“Львівська політехніка”

СПІВГОЛОВИ:

Козик Василь Васильович, Кузьмін Олег Євгенович, Петер Крістофік, Ян Герман Андрій Велхош, Наталя Кісіль, Тарас Кицмей, Дмитрієв Ілля Андрійович, Швиданенко Генефа Олександрівна, Швець Мар'ян Михайлович

ЧЛЕНИ ПРОГРАМНОГО КОМІТЕТУ:

Алексєєв Ігор Валентинович, Данилович Тарас Богданович, Яремко Ігор Йосафатович, Захарчин Галина Миронівна, Крикавський Євген Васильович, Мельник Ольга Григорівна, Пирог Ольга Володимирівна, Подольчак Назар Юрійович, Поплавська Жанна Василівна, Репіна Інна Миколаївна, Фещур Роман Васильович

ГОЛОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

Козик Василь Васильович

СЕКРЕТАР КОМІТЕТУ:

Стеців Ірина Семенівна
Панченко Анна Володимирівна

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

Гавриляк Анатолій Степанович, Горова Ксенія Олександрівна, Гудзь Ольга Ігорівна, Висоцький Артур Леонідович, Гришко Валентина Аркадіївна, Данчак Леся Ігорівна, Жураковська Мар'яна Богданівна, Загорецька Олена Ярославівна, Залуцький Володимир Петрович, Залуцька Христина Ярославівна, Кіржецька Марія Сергіївна, Крет Ігор Зеновійович, Колещук Орет Ярославович, Кривцун Ірина Мирославівна, Кулиняк Ігор Ярославович, Мельник Володимир Мирославович, Мищишин Ольга Львівна, Мрихіна Олександра Борисівна, Лесик Лілія Іванівна, Петрушка Тетяна Олексіївна, Псуй Мар'яна Степанівна, Селюченко Надія Євстахіївна, Скворцов Ігор Борисович, Симак Анастасія Валерівна, Стояновський Андрій Ростиславович, Франів Ігор Андрійович, Тимчишин Ірина Євгенівна, Яневич Наталя Ярославівна

Барчук В.П., Возняк Г.Б., Сенюк Х.Д. Проблеми фахової підготовки економістів в постіндустріальному суспільстві.....	473
Беляєва Н.С. Подолання некомпетентності фахівців в системі управління персоналом організації	475
Буркова Л.А. Попришко Н.О. Публічне управління: цивілізаційний тренд, наукова теорія і напрям освіти	477
Вашків О.О., Вашків Л.П. Новітні підходи у формуванні конкурентного фахівця.....	479
Воргач О.А. Значення STEM-персоналу в умовах становлення «смайт» промисловості.....	481
Воробець С.Й. Формування фахівця у системі вищої школи як система процесних моделей.....	483
Герасименко Г.В. Особливості мотивації працівників до інноваційної діяльності.....	486
Герасимяк Н.В., Василик Н.М. Креативність як необхідна якість фахівця з маркетингу	488
Горбась І.М. Контекстна освіта у підготовці сучасного компетентного фахівця.....	489
Горященко Ю.Г. Проблеми формування конкурентного фахівця у сфері вищої освіти	491
Готра О.Б. Роль критичного мислення у формуванні конкурентного фахівця для постіндустріальної економіки	492
Демченко Є.В., Буркова Л.А. Роль жінки у формуванні інноваційної інфраструктури	494
Ємець О.І., Гоцуляк К.І. Підготовка викладача до диференційованого навчання студентів економічних спеціальностей ВНЗ	495
Загородня Ю.В., Забарюща А.О. Проблеми інноваційної інфраструктури ВУЗів України	497
Зам'ятіна Н.В. Формування професійної компетентності майбутнього менеджера.....	499
Заюков І.В. Формування моделі конкурентоспроможності фахівців в аспекті інтеграції України до ЄС	501
Ігнатишин М.В. Співпраця ВУЗів з роботодавцями – шлях до пошуку професійної підготовки фахівців нової генерації	503
Карпенко Н.М., Шудрик О.Ю. Формування ефективних управлінських команд як основа реалізації конкурентної стратегії підприємства.....	505
Кір'ян С.М. Формування фахівців з бухгалтерського обліку для постіндустріальної економіки	507
Клапків Ю.М. Страховий агент, як репрезентант інституції на ринку страхових послуг	509
Клімковський М.І. Система неперервної освіти як фактор формування конкурентного фахівця	511
Козик В.В., Селюченко Н.Є. Проблеми забезпечення конкурентоспроможної освіти	512
Копитко М.І., Левків Г.Я. Загрози економічній безпеці вітчизняних вищих навчальних закладів з позиції слабкої співпраці з бізнес-структурами	513
Лавриненко Л.М. Інноваційне управління людськими ресурсами як конкурентна перевага організації.....	515
Лазебник Л.Л. Компетентнісно-орієнтована технологія підготовки вишами конкурентоспроможних фахівців	517
Лизанець А.Г. Управління персоналом на засадах інноваційних підходів	519
Ліндаєв Д.В., Макалюк І.В. Взаємодія освіти та бізнесу в Україні.....	520
Максименко Д.В. Фактори забезпечення конкурентоздатності фахівця.....	521

НОВІТНІ ПІДХОДИ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТНОГО ФАХІВЦЯ

© О.О. Вашків, Л.П. Вашків, 2017

Поглиблення євроінтеграційних зв'язків України та подальше впровадження Болонських принципів у системі вітчизняної освіти вимагають переосмислення та перегляду навчально-методичного інструментарію та впровадження нових освітніх технологій, які зорієнтовані на формування конкурентного фахівця, спроможного ефективно діяти в умовах постіндустріальної економіки. Фахівця, що не лише обізнаний у питаннях теорії і практики, але й такого, що спроможний критично осмислювати назрілі проблемні питання, уміти творчо підходити до їх вирішення, інтегруючись таким чином у середовище і змінюючи його. «Бо розвинена нація – це не кількість хліба і штанів на душу населення, а здатність високоосвіченого, критично мислячого народу своєчасно виявляти і вирішувати суспільні проблеми, не породжуючи при цьому інших, ще жахливіших проблем» [1, с. 8].

Аналізуючи сучасну систему освіти в Україні можна з певністю говорити про те, що у своїй основі вона не зазнала суттєвих змін, властивих країнам з постіндустріальним характером економіки і традиційно продовжує фокусувати свою увагу на тому, аби «давати правильні, а почасти і єдині відповіді на ті чи ті питання. Це цілком справедливо, коли йдеться про точні науки, проте стосовно дисциплін соціального, зокрема й економічного характеру часто спрацьовує як обмежуючий чинник» [2, с. 192], позбавляючи майбутнього фахівця навичок критичного мислення та творчого підходу у вирішенні проблемних фахових питань. І як би це парадоксально не звучало, але сучасна вітчизняна система освіти є віддзеркаленням учорашнього дня. Натомість, потреби постіндустріального суспільства вимагають від фахівця не лише знань і механістичних умінь, але й здатності критично осмислювати назрілі проблеми, творчо підходити до їх подолання і з усією відповідальністю брати участь у творчій трансформації реальності, а отже, відчувати свою причетність і потрібність. «Інтеграція з середовищем, на відміну від адаптації, є суто людською діяльністю. Інтеграція – це результат здатності пристосувати себе до реальності плюс критична здатність робити вибір і трансформувати цю реальність» [3, с. 20].

Подолання назрілих проблем традиційного навчання, що опирається на аналітичне мислення, залишаючи поза увагою творче, можливе, почасти, за умови ширшого впровадження в університетську практику проблемно-орієнтованого навчання за одночасного скорочення наративу у навчальному процесі. Серед методик, які дозволяють це здійснити, є методики модерації та ситуаційного навчання.

Методика модерації [див.: 4; 5] є порівняно новою в системі проблемно-орієнтованого навчання. Вона опирається на більшість загальних і спеціальних навчальних закономірностей та принципів дидактики. У сучасному значенні під модерацією розуміють спеціальну технологію інтерактивного навчання у групі, завдяки якій навчальний процес у студентській аудиторії стає більш цілеспрямованим і структурованим. Техніка модерація дозволяє повною мірою реалізувати усі функції навчального процесу: освітню, виховну, розвивальну, ефективно поєднуючи при цьому низку навчальних методів і прийомів, здатних активізувати студентську аудиторію. Серед них: аналізу і синтезу, систематизації та класифікації, роботи у малих групах та індивідуальної роботи, зорієнтованість на результат і зворотний зв'язок, «мозковий штурм» та узагальнення, вербалізація та унаочнення, кластеризація і презентація тощо. Використання кожного з них не лише передбачає особисту відповідальність учасників за свої дії у досягненні спільного результату, але й орієнтоване на перенесення отриманих знань і навичок у повсякденну практику. Така специфіка модерації є надзвичайно важливою і актуальною, оскільки дозволяє не лише творчо підійти до вирішення означеної проблеми, але й мінімізувати розрив між отриманими теоретичними знаннями та практикою їх застосування.

Серед інших методик інтерактивного навчання у студентській аудиторії, які зорієнтовані на генерування творчих і нестандартних підходів до вирішення проблемних фахових питань, є методика ситуаційного навчання (кейс-метод) [див.: 2; 6]. «З гносеологічної точки зору ситуаційне навчання – метод активного навчання, внаслідок застосування якого досягається розуміння досліджуваного предмета, метод, який містить неоднозначне, імовірнісне знання, що виявляється при аналізі практичної ситуації» [6, с. 33]. При цьому завданням ситуаційної вправи є не стільки передача знань, скільки навчання здатності вирішувати нестандартні та унікальні ситуації, що виникають у реальному житті. Фокус кейс-методу зміщується з процесу передачі знань на формування навичок аналізу конкретної проблемної ситуації і прийняття відповідного рішення.

Ситуаційна вправа надає студенту можливість і обов'язок реалізувати свої творчі потенції, відчутти себе відкривачем і дослідником, що є однією із духовних потреб студентської молоді. Освітній досвід у вищій школі переконує у тому, що ситуаційна вправа дозволяє студентам займати активну позицію, генеруючи ідеї і фактично створюючи сам процес навчання. Студенти активно взаємодіють один з одним, несамохіль імітуючи реальність, самостійно формують комунікативні зв'язки, які їм допомагають у вирішенні проблемної ситуації. Навчальний процес набуває форми творчого пошуку, внаслідок якого студенти самостійно створюють певне узагальнене знання концептуального характеру.

Використання модерації та ситуаційних вправ, як і інших інтерактивних навчальних методик є на сьогодні актуальним і доволі перспективним напрямом трансформації навчального процесу – процесу формування конкурентного фахівця, здатного працювати і приймати відповідальні рішення в умовах постіндустріального суспільства. Представлені навчальні методики, попри усю свою позірну простоту, зорієнтовані на цілісність знань та можливість їх застосування, не виходячи за межі аудиторії.

1. Дем'янчук О. *Передмова перекладача українського видання* / О. Дем'янчук // Фрейре П. *Формування критичної свідомості*. – К. : Юніверс, 2003. – С. 5–8.
2. Вашиків О. П. *Кейс-метод як засіб активізації навчального процесу майбутніх економістів* / О.П. Вашиків, Л. П. Вашиків // *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія : педагогіка*. – 2014. – № 1. – С. 192–196.
3. Фрейре П. *Формування критичної свідомості* / П. Фрейре. – К. : Юніверс, 2003. – 176 с.
4. Эдмюллер А, Вильгельм Т. *Модерация: искусство проведения заседаний, конференций, семинаров* / Пер. с нем. – М.: Изд-во «Омега-Л», 2007. – 119 с.
5. *Интерактивные методы подготовки менеджеров* / Л.Александрова, К.Рихтер, В.Лысков-Штреве и др. – М.: Изд-во «Димитрейд График Групп», 2002. – 304 с.
6. *Ситуаційна методика навчання: теорія і практика* / Упор. О. Сидоренко, В. Чуба. – К. : Центр інновацій та розвитку, 2001. – 256 с.